

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. - A., a. s., L. IČO X.**, zastúpeného JUDr. M. G., advokátom, AK S.G. a vedľajších účastníkov na jeho strane P., a. s., L. IČO X. a S.-A., s. r. o., L. IČO X., proti žalovanému **V. S., a. s., V.** zastúpenému S.-P., s. r. o. Z., IČO X., **o návrhu na vydanie predbežného opatrenia vo veci určenia neplatnosti výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam**, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 4Cob /97/2011-134 z 30. novembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 4Cob /97/2011-134 z 30. novembra 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením č. k. 4Cob/97/2011-134 z 30. novembra 2011 potvrdil uznesenie Okresného súdu v Starej Ľubovni č. k. 5Cb/61/2011-80 z 18. júla 2011 a súčasne rozhodol, že namietaná sudkyňa JUDr. Judita Dubjelová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 5Cb/61/2011. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa uznesením sp zn. 5Cb/61/2011 vyhovel návrhu žalobcu na vydanie predbežného opatrenia tak, že nariadil žalovanému, aby sa zdržal ďalšieho výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, zriadeného v prospech žalovaného na základe Zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnostiam č. X. z 1. decembra 2003, registrovanej na Správe katastra S. 3. decembra 2003 pod č. V X., ktorý začal na základe Oznámenia o začatí výkonu záložného práva z 2. decembra 2010, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp.

zn. 5Cb/61/2011.

Odvolací súd uviedol, že dôvodom pre vydanie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, pričom žalobca musí osvedčiť potrebu nariadenia predbežného opatrenia, bez ktorého by došlo k ohrozeniu jeho práva. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný doručil žalobcovi Oznámenie o začatí výkonu záložného práva z 2. decembra 2010 a spoločnosť D. v Oznámení o dražbe č. 38/2011 špecifikovala predmet dražby. Preto, ak by žalovaný pokračoval vo výkone záložného práva a došlo by k predaju nehnuteľností, bol by ohrozený výkon rozhodnutia vo veci samej. Navyše, v prejednávanej veci žalobca ako ručiteľ za dlžníka P., a. s. v rekonštrukcii, je chránený rekonštrukčným plánom v zmysle § 155 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. voči nárokom žalovaného ako veriteľa z úverovej zmluvy, za podmienky riadneho a včasného plnenia reštrukturalizačného plánu.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Navrhol v zmysle § 243b ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V odôvodnení dovolania poukázal na obsah svojho odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa o vydaní predbežného opatrenia, v ktorom v súlade s § 105 ods. 1 O. s. p. namietal miestnu príslušnosť prvostupňového súdu - Okresného súdu Stará Ľubovňa, nakoľko neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 88 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a poukázal na potrebu aplikácie § 84 O. s. p. v nadväznosti na § 85 O. s. p. Odvolací sa však v evidentnom rozpore s normatívnym znením zákona touto námietkou v napadnutom uznesení vôbec nezaoberal.

Uviedol tiež, že je účastníkom konania, v ktorom sa obchodná spoločnosť P. - S., s. r. o., totožne domáha určenia neplatnosti výkonu záložného práva, ktoré je zriadené na nehnuteľnostiach v katastrálnom území S. V tejto veci žalovaný rovnako namietal miestnu nepríslušnosť súdu prvého stupňa a Krajský súd v Prešove v uznesení č. k. 3Ncb/2/2011-81 z 21. júna 2011 rozhodol tak, že v predmetnom konaní nie je daná výlučná miestna príslušnosť súdu podľa § 88 ods. 1 písm. h/ O. s. p.

Žalovaný na základe vyššie uvedeného uzavrel, že napadnutým uznesením

odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred príslušným súdom, ktorým je podľa § 84 O. s. p. v nadväznosti na § 85 ods. 2 O. s. p. Okresný súd Bratislava I. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí opomenul vysporiadať s námietkou miestnej nepríslušnosti uplatnenou žalovaným v odvolaní a bez akejkoľvek logickej argumentácie sa odklonil od rozhodnutia iného senátu Krajského súdu v Prešove. Napadnuté rozhodnutie tiež popiera princíp predvídateľnosti práva, v rámci ktorého by sa mali obdobné veci rozhodovať rovnako, navyše arbitrárne zasahuje do práva žalovaného ako účastníka konania. S poukazom na nálezy ústavného súdu napokon uviedol, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, t. j., že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu vyslovil názor, že v zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. dovolanie proti uzneseniu o vydaní predbežného opatrenia nie je prípustné a súčasne nie sú splnené ani zákonné podmienky na podanie dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko v konaní pred súdmi nedošlo k porušeniu zákonných práv žalovaného a jeho právom chránených záujmov. Navrhol preto dovolanie odmietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný

prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O. s. p.) alebo proti potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O. s. p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania dovolateľa z ustanovenia § 239 O. s. p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách aj až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred

súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Žalovaný prípustnosť dovolania oprel o ustanovenie § 237 písm. h/ O. s. p. Dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O. s. p. nie je založená už tvrdením dovolateľa o tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z vád uvedených v tomto zákonom ustanovení. Dovolanie je prípustné iba vtedy, ak je rozhodnutie odvolacieho súdu niektorou z vád uvedených v ustanovení § 237 O. s. p. skutočne postihnuté.

Aj so zreteľom na námietky dovolateľa sa dovolací súd osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti jeho tvrdenia, že v prejednávanej veci mu bola nesprávnym rozhodnutím súdu odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práva právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

V prejednávanej veci súd koná o návrhu žalobcu o nariadenie predbežného opatrenia vo veci určenia neplatnosti výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorý s poukazom na ustanovenie §88 ods. 1 písm. h/ O. s. p. podal na Okresný súd Stará Ľubovňa.

Príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci (§ 74 ods. 2 O. s. p.). Miestna príslušnosť súdu na prejednanie a rozhodnutie veci je jednou z podmienok konania. Podľa ustanovenia § 105 ods. 1 O. s. p. súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ, alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj

podľa § 84 až § 87. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný vo svojom odvolaní, ktoré bolo jeho prvým patriacim úkonom, namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Stará Ľubovňa na prejednanie a rozhodnutie veci, nakoľko sa v tomto konaní nerozhoduje o existencii samotného záložného práva k nehnuteľnosti, ale o odvodenom práve. Uviedol tiež, že Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 3Ncb/2/2011-81 z 21. júna 2011 vo veci s rovnakým predmetom sporu, ktorého je tiež účastníkom na strane žalovaného, rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Bratislava I.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania je potrebné vyvodiť z ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd sa napriek zákonom stanovenej povinnosti vo svojom rozhodnutí nevyrovnal so žalovaným v odvolaní namietaným nedostatkom miestnej príslušnosti súdu.

Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie/vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede **na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.**

V prejednávanom prípade sa podľa názoru najvyššieho súdu odvolací súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil žalovaný v odvolaní, dokonca na ne v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nereagoval. Takýmto postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Keďže v prejednávanom prípade nie je z odôvodnenia napadnutého uznesenia

odvolacieho súdu zrejme, prečo považuje námietky ohľadne miestnej príslušnosti súdu za neopodstatnené, treba považovať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nedávajúce dostatočné záruky pre to, že bolo vydané spôsobom, ktorý by zabezpečil zaručené právo na spravodlivý proces. Najvyšší súd v tejto súvislosti ďalej dáva do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. k. II. ÚS 283/09 vyslovil, že iba taký sudca, určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. nezávislým a nestranným sudcom podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.

Základnému právu uvedenému v čl. 46 ods. 2 Ústavy SR zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania. Postup súdu, v ktorom zanedbal niektorý z týchto prvkov, zakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. Podľa čl. I ods. 1 Ústavy SR Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Pochybil preto odvolací súd, keď tiež ponechal bez povšimnutia žalovaným predložené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 3Ncb/2/2011-81 z 21. júna 2011.

Uvedený vadný procesný postup odvolacieho súdu, ktorý napĺňa ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p., je dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takýmito vadami nie je možné považovať za správne.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2012

JUDr. Beata Miničová v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová